

CRIM-BIODIV
CRIMINAL BEHAVIOUR AGAINST BIODIVERSITY

Slotconferentie van het CRIM-BIODIV project : BIODIVERSITEITSSCHADE. (IN)ACTIE EN REACTIE Belgische Senaat, 3 februari 2023

Dit colloquium is het slotevenement van een tweejarig onderzoeksproject gecoördineerd door het Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie (NICC) en uitgevoerd in samenwerking met Canopea (voorheen Inter-Environment Wallonie - IEW), dankzij de financiering van het Federaal Wetenschapsbeleid (BELSPO). Dit onderzoek kreeg de titel « **CRIM-BIODIV - Criminal behaviour against biodiversity** »

De biodiversiteit wordt in België op verschillende fronten aangevallen. De essentiële behoefte aan natuurlijke ruimten en stadsvegetatie, de territoriale bezetting van deze ruimten en hun ongelijke verdeling, de relatieve informatie van de burgers over de bescherming van de biodiversiteit, de manoeuvreerruimte van de actoren die verantwoordelijk zijn voor de controle en de bestraffing van inbreuken, of de veelheid aan sancties (administratief of strafrechtelijk; preventief of repressief) zijn allemaal belangrijke milieu- en sociale kwesties. Door een nooit geziene alliantie tussen onderzoekers uit de sociale wetenschappen en onderzoekers uit de biowetenschappen, beoogt het CRIM-BIODIV onderzoek inzicht te krijgen in de diverse sociale realiteiten waarin de bescherming van de biodiversiteit zich afspeelt, en criminologische expertise te ontwikkelen inzake de bescherming van de biodiversiteit.

Tijdens de conferentie worden enkele problemen belicht die in het kader van het onderzoek naar (re)acties - of het gebrek aan (re)acties - naar voor zijn gekomen met betrekking tot schade aan de biodiversiteit. Aan de hand van casestudies stellen wij een interdisciplinaire dialoog voor met sprekers uit de sociale wetenschappen en de biowetenschap-

pen om te analyseren wat er gebeurt wanneer de biodiversiteit wordt bedreigd.

Het eerste deel van de conferentie zal ingaan op de 'CO-EXISTENTIE' van biodiversiteit en menselijke activiteiten. Welke biodiversiteit zijn "we" bereid te accepteren en te verdedigen? Wat zijn de verschillende standpunten over milieubescherming? Welke spanningen ontstaan er wanneer de menselijke ontwikkeling de bescherming van de biodiversiteit ter discussie stelt, met name vanuit territoriaal oogpunt? De presentaties concentreren zich op thema's in verband met de transformatie van de biodiversiteit. Deze thema's duiken regelmatig op wanneer het gaat over deze co-existentie en worden gesteld in directe relatie tot milieuschade.

Het tweede deel van de dag zal zich concentreren op de 'COULISSEN VAN DE ACTIE', oftewel de weinig (of niet) zichtbare logica's en mechanismen die ten grondslag liggen aan de toepassing van milieunormen en de doeltreffendheid daarvan. Het doel is de «problemen», de belemmeringen of de voorwaarden voor de (on)doeltreffendheid van milieubeschermingsnormen vast te stellen. De presentaties zullen de rol van het recht bij het omgaan met schade aan de biodiversiteit, de doeltreffendheid ervan met betrekking tot de complexiteit, de ontoegankelijkheid of de kneedbaarheid ervan in vraag stellen.

Deze conferentie richt zich tot een breed publiek: academici, leden van milieuverenigingen, senatoren en vertegenwoordigers, advocaten en magistraten, ambtenaren belast met milieuzaken, politieke medewerkers, studenten en geïnteresseerde burgers,...

PROGRAMMA

9u-9u30 Onthaal (koffie)

9u45-9u50 Verwelkomingstoespraak. **Stéphanie d'Hose** (Voorzitter van de Belgische Senaat)

9u50-10u10 *Les atteintes à la biodiversité au prisme d'une recherche interdisciplinaire.* **Dr. Alexia Jonckheere** (NICC) en **Jean-François Pütz** (Canopea), coördinatoren van het project CRIM-BIODIV

10u10-10u40 *Toestand en toekomst van onze biodiversiteit in België.* **Dr. Hilde Eggermont** (Strategische Coördinator Belgisch Biodiversiteitsplatform, KBIN - BELSPO)

Co-existentie

10u40-11u *La toxicité et ses incertitudes : contamination durable du fleuve Rio Doce (Brésil) par l'industrie minière.* **Juliette Woitchik** (Doctorandus, Université Saint-Louis - Bruxelles)

11u-11u30 Pauze - koffie

11u30-11u50 *Décodage environnemental d'un cas d'atteinte à la biodiversité.* **Sylvie Meekers** (Algemeen Directrice van Canopea)

11u50-12u10 *Muscardin, blaireau, loup, etc... autant d'enjeux de cohabitation variés avec des mammifères protégés.* **Vinciane Schockert** (Attachée van het Département de l'Etude du Milieu Naturel et Agricole - Direction de la Nature et de l'Eau du SPW - zoogdierdeskundige)

12u10-12u40 Discussie

12u40-12u45 *L'unité du vivant, par Mary Dambiermont.* **Sophie Wittemans** (Conservator van het artistieke erfgoed van het Palais der Natie)

12u45-14u Lunch & ontdekking van het wandtapijt van de Belgische kunstenaar **Mary Dambiermont** *Terwijl de kloof tussen de mens en «de natuur» in de loop van de 20e eeuw steeds groter werd, vierden sommige kunstenaars, vooral vrouwen, de diepe eenheid van levende wezens in hun werk. In de Senaat wordt deze verstrengeling van het menselijke en het niet-menselijke op buitengewone wijze gepresenteerd in een monumentaal werk dat rond 1963 door Mary Dambiermont werd gemaakt.*

Er worden twee rondleidingen aangeboden: om 13.00 en 13.30 uur.

Coulissen van de actie

14u-14u20 *Chasse et braconnage. Sanctionner les dommages écologiques ?* **Dr. David Scheer** (NICC)

14u20-14u40 *Ce que nous révèle les multiples étapes et formes de l'érosion de l'efficacité de textes législatifs en matière de conservation de la nature.* **Marc Dufrêne** (Université de Liège, Gx-ABT, Biodiversité et Paysage)

14u40-15u *Une punition de transaction. Le traitement judiciaire de la marée noire du Cosco Busan (Californie, 2007-2017).* **Dr. Grégory Salle** (CNRS-CLERSE)

15u00-15u30 Discussie

15u30-16u00 *Propos conclusifs. Le murmure de narratives entre la loi et l'imaginaire.* **Prof. dr. Carole M. Billiet** (Head Environmental Law Unit UHasselt)

16u00 Einde van de conferentie

INSCHRIJVING IS VEREIST VÓÓR 31 JANUARI 2023

Na deze termijn kunnen geen inschrijvingen meer in aanmerking worden genomen gezien de veiligheidsvoorschriften van de Senaat. Breng op de dag van de conferentie uw identiteitskaart mee.

